

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENGARUH SOKONGAN IBU BAPA, PERSONALITI DAN MOTIVASI KE ATAS EFIKASI KENDIRI MEMBUAT KEPUTUSAN KERJAYA

SITI AISYAH BINTI MAT YUSOFF

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

DISERTASI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK
MEMPEROLEH IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN (BIMBINGAN DAN
KAUNSELING)
(MOD PENYELIDIKAN DAN KERJA KURSUS)

FAKULTI PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2018

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengukur pengaruh sokongan ibu bapa, personaliti dan motivasi ke atas efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya dalam kalangan pelajar tingkatan empat di daerah Asajaya, Sarawak. Kajian ini menggunakan pendekatan kuantitatif dengan reka bentuk kajian tinjauan. Pemilihan subjek kajian dijalankan secara persampelan rawak mudah yang melibatkan 442 orang pelajar tingkatan empat dari lima buah sekolah di daerah Asajaya, Sarawak. Responden kajian menjawab empat jenis soal selidik iaitu *Career-Related Parent Support Scale (CRPSS)*, *Big Five Inventory (BFI)*, *Participation Motivation Inventory (PMI)* dan *Career Decision-Making Self-Efficacy Scale- Short Form (CDMSE-SF)*. Data dianalisis menggunakan Ujian-t, Korelasi Pearson dan Regresi Pelbagai. Analisis ujian-t menunjukkan terdapat perbezaan subskala sokongan ibu bapa iaitu galakan lisan dan sokongan emosi berdasarkan jantina. Dapatkan kajian juga menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan motivasi intrinsik dan ekstrinsik berdasarkan jantina. Analisis Korelasi Pearson pula menunjukkan sokongan ibu bapa, personaliti dan motivasi mempunyai hubungan yang signifikan yang positif dengan efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya. Analisis regresi pelbagai menunjukkan sokongan ibu bapa dari segi emosi, personaliti keterbukaan dan motivasi intrinsik memberi sumbangan (31.9%) yang signifikan ($p<0.001$) terhadap skor efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya dalam kalangan pelajar. Kesimpulan daripada kajian menunjukkan sokongan ibubapa dari segi emosi, personaliti keterbukaan dan motivasi intrinsik membantu pelajar dalam membuat keputusan kerjaya. Implikasi keputusan kajian menunjukkan ibu bapa dan kaunselor perlu memberi sokongan, motivasi dan mengenal pasti personaliti pelajar dalam membantu mereka membuat keputusan kerjaya.

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
vi

THE INFLUENCE OF PARENTAL SUPPORT, PERSONALITY AND MOTIVATION ON CAREER DECISION-MAKING SELF-EFFICACY

ABSTRACT

The purpose of this study was to measure the influence of parental support, personality and motivation on career decision-making self-efficacy among form four students in the district of Asajaya, Sarawak. This study was carried out using a quantitative approach with a survey study design. A total of 442 form four students were selected randomly from five secondary schools in the district of Asajaya, Sarawak. The participants were asked to answer four questionnaire, which included Career-Related Parent Support Scale (CRPSS), Big Five Inventory (BFI), Participation Motivation Inventory (PMI) and Career Decision-Making Self-Efficacy Scale-Short Form (CDMSE-SF). Data were analyzed of t-test, Pearson correlation and multiple regression. Analysis of t-test revealed that there were significant differences in parental support subscale which were verbal encouragement and emotional support based on gender. The findings also showed that there were significant differences in intrinsic and extrinsic motivation with based on gender Pearson correlation analysis showed that parental support, personality and motivation had positive significant relationship with the career decision-making self-efficacy. The result of regression analysis demonstrated that parental support in terms of emotional support, openness personality and intrinsic motivation contributes significantly (31.9%) to the career decision making self-efficacy among students. Based on these findings, it can be concluded that support of parents in terms of emotional support, openness personality and intrinsic motivation help students in career decision making. This study may bring insights into practical considerations needed for parents and counselors to provide support, motivation and identify the personality of the students in helping them to make career decision making.

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
vi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
vi

KANDUNGAN

Muka Surat

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN	ii
BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN DISERTASI	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
ISI KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xiii
SENARAI RAJAH	xv

SENARAI SINGKATAN	xvi
SENARAI LAMPIRAN	xix

BAB 1 PENGENALAN

1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	2
1.3 Pernyataan Masalah	13
1.4 Soalan Kajian	18
1.5 Objektif Kajian	19
1.6 Hipotesis	20
1.7 Kepentingan Kajian	23
1.8 Definisi konsep dan Operasional	25
1.8.1 Sokongan Ibu Bapa	25

1.8.2 Personaliti	26
1.8.3 Motivasi	29
1.8.3.1 Motivasi Intrinsik	29
1.8.3.2 Motivasi Ekstrinsik	32
1.8.4 Efikasi Kendiri	34
1.8.5 Pelajar	38
1.9 Kerangka Kajian	38
1.10 Rumusan Bab	40

BAB 2 TEORI DAN TINJAUAN LITERATUR

2.1 Pendahuluan	41
2.2 Pendekatan Teori	42
2.2.1 Teori Efikasi Kendiri	42
2.2.2 Teori Kerjaya Kognitif Sosial	47
2.2.3 Teori Personaliti Big Five Goldberg (1922)	52
2.2.4 Teori Motivasi Pencapaian McClelland	54
2.3 Tinjauan Literatur yang berkaitan dengan Pemboleh ubah	56
2.3.1 Sokongan Ibu Bapa	56
2.3.2 Personaliti	61
2.3.3 Motivasi	68
2.3.4 Efikasi Kendiri	73
2.4 Rumusan	87

BAB 3 METODOLOGI

3.1	Pendahuluan	89
3.2	Reka Bentuk Kajian	89
3.3	Tempat Kajian	90
3.4	Subjek Kajian	91
3.4.1	Populasi Kajian	91
3.4.2	Sampel Kajian	92
3.5	Instrumen Kajian	93
3.5.1	Bahagian A: (Latar Belakang Responden)	94
3.5.2	Bahagian B: <i>Career Related Parent Support Scale (CRPSS)</i>	94
3.5.3	Bahagian C: <i>The Big Five Inventory (BFI)</i>	96
3.5.4	Bahagian D: <i>Participation Motivation Inventory (PMI)</i>	97
3.5.5	Bahagian E: <i>Career Decision-Making Self-Self Efficacy Scale – Short Form (CDMSE – SF)</i>	98
3.6	Kesahan	99
3.7	Kebolehpercayaan	101
3.7.1	Kebolehpercayaan CRPSS	102
3.7.2	Kebolehpercayaan BFI	103
3.7.3	Kebolehpercayaan PMI	103
3.7.4	Kebolehpercayaan CDMSE- SF	104
3.8	Pemarkatan	104
3.8.1	<i>Career Related Parent Support Scale (CRPSS)</i>	105
3.8.2	<i>The Big Five Inventory (BFI)</i>	106

3.8.3 <i>Participation Motivation Inventory (PMI)</i>	107
3.8.4 <i>Career Decision - Making Self – Self Efficacy Scale Short Form (CDMSE-SF)</i>	108
3.9 Kajian Rintis	111
3.10 Prosedur Kajian	112
3.11 Penganalisisan Data Statistik	114
3.12 Rumusan	116

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1 Pendahuluan	117
-----------------	-----

4.2 Analisis Deskriptif	118
-------------------------	-----

4.2.1 Profil Responden	118
------------------------	-----

4.2.1.1 Jantina	118
-----------------	-----

4.2.1.2 Bangsa	119
----------------	-----

4.3 Analisis Skor Min dan Tahap Pemboleh Ubah Kajian	119
--	-----

4.4 Analisis Statistik Inferensi	121
----------------------------------	-----

4.4.1 Ujian t	122
---------------	-----

4.4.1.1 Perbezaan Sokongan Ibu Bapa Berdasarkan Jantina	122
---	-----

4.4.1.2 Perbezaan Personaliti Berdasarkan Jantina	123
---	-----

4.4.1.3 Perbezaan Motivasi Berdasarkan Jantina	125
--	-----

4.4.1.4 Perbezaan Efikasi Membuat Keputusan Kerjaya Berdasarkan Jantina	126
---	-----

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xi

4.4.2 Hubungan Antara Pembelahan Kajian	127
4.4.2.1 Hubungan antara Sokongan Ibu Bapa dengan Efikasi Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya	127
4.4.2.2 Hubungan antara Personaliti dengan Efikasi Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya dalam Kalangan Pelajar Tingkatan Empat	129
4.4.2.3 Hubungan Motivasi dengan Efikasi Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya Pelajar Tingkatan Empat	131
4.4.4 Analisis Regresi	132
4.5 Rumusan Bab	133

05-4506832

BAB 5 PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

5.1 Pendahuluan	135
5.2 Ringkasan Kajian	136
5.3 Perbincangan	138
5.3.1 Perbezaan Sokongan Ibu Bapa Berdasarkan Jantina	138
5.3.2 Perbezaan Personaliti Berdasarkan Jantina	139
5.3.3 Perbezaan Motivasi Berdasarkan Jantina	140
5.3.4 Perbezaan Efikasi Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya Berdasarkan Jantina	141
5.3.5 Hubungan antara Sokongan Ibu Bapa dengan Efikasi Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya	141

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

5.3.6	Hubungan antara Personaliti dengan Efikasi Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya Dalam Kalangan Pelajar Tingkatan Empat	142
5.3.7	Hubungan Motivasi dengan Efikasi Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya Pelajar Tingkatan Empat	143
5.3.8	Pengaruh Sokongan Ibu Bapa, Personaliti dan Motivasi ke atas Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya	144
5.4	Kesimpulan	145
5.5	Implikasi Kajian	146
5.5.1	Pelajar	146
5.5.2	Kaunselor	147
5.5.3	Ibu Bapa	147
5.5.4	Kementerian Pendidikan Malaysia	148
5.6	Cadangan	148
5.7	Rumusan	150
	RUJUKAN	151

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
3.1	Penentuan Saiz sampel Menurut Krejcie & Morgan (1970)	92
3.2	Contoh Soalan <i>Career-Related Parent Support Scale (CRPSS)</i>	95
3.3	Taburan Nombor Item The Big Five Inventory (BFI) Mengikut Sub Skala Dan Item Positif - Negatif	96
3.4	Taburan Item motivasi mengikut sub skala	98
3.5	Taburan Item-item dalam CDMSE - SF	99
3.6	Pembahagian Soal Selidik	104
3.7	Skor Min Galakan Lisan Ibu Bapa	105
3.8	Skor Min Sokongan Emosi Ibu Bapa	105
3.9	Kaedah Pemarkatan Personaliti	106
3.10	Pembahagian Item Mengikut Subkontrak Mengikut awapan Dalam Menentukan enis Personaliti Tahap	107
3.11	Skala Pemarkatan Untuk Inventori Motivasi Penyertaan (<i>Participation Motivation Inventory: PMI</i>)	107
3.12	Pemberian Markat Mengikut Jawapan Dalam Menentukan Tahap Efikasi Kendiri Dalam Membuat Keputusan Kerjaya	108
3.13	Contoh Item Soal Selidik Efikasi Kendiri	109
3.14	Pembahagian Item Mengikut Subkonstruk Mengikut awapan Dalam Menentukan Tahap Efikasi Kendiri Dalam Membuat Keputusan Kerjaya	109
3.15	Pembahagian Markat Untuk Menentukan Tahap Efikasi Kendiri Dalam Membuat Keputusan Kerjaya	109
3.16	Pembahagian Markat untuk Menentukan Sub	110

konstruk Tahap Efikasi Kendiri Dalam Membuat Keputusan Kerjaya

3.17	Keputusan Kajian Rintis	111
3.18	Penganalisaan Data Statistik	114
4.1	Taburan Responden Mengikut Jantina	118
4.2	Taburan Responden Mengikut Bangsa	119
4.3	Skor Purata dan Sisihan Piawai Pembolehubah Sokongan Ibu bapa	120
4.4	Skor Purata Dan Sisihan Piawai Pemboleh Ubah Personaliti	121
4.5	Skor Purata Dan Sisihan Piawai Pemboleh Ubah Motivasi	121
4.6	Skor Purata Dan Sisihan Piawai Pemboleh Ubah Efikasi Kendiri	121
4.7	Keputusan Ujian-t perbezaan galakan lisan dan sokongan emosi berdasarkan antina	122
4.8	Keputusan Ujian-t perbezaan Neurotisme, Ekstraversi, Keterbukaan, Agreebleness dan Conscientiousness berdasarkan Jantina	124
4.9	Keputusan Ujian-t Perbezaan intrinsik dan ekstrinsik berdasarkan jantina	125
4.10	Keputusan ujian-t efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya berdasarkan antina	127
4.11	Keputusan Ujian korelasi bagi sokongan ibu bapa dengan efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya	128
4.12	Keputusan Ujian korelasi bagi personaliti dengan efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya	130
4.13	Keputusan Ujian korelasi bagi motivasi dengan efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya	131
4.14	Analisis Regresi Berganda Bagi Pembolehubah Bebas yang Mempengaruhi Efikasi Kendiri Membuat Keputusan Kerjaya	132
4.15	Analisi Varians	133

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
XV

SENARAI RAJAH

Rajah

1.1

Kerangka Kajian

Muka Surat

39

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI SINGKATAN

AARRSI	<i>American Racism-Related Stress Inventory</i>
ACI	<i>Analytical Chemistry</i>
ANOVA	<i>Analisis Varians</i>
ATC	<i>Attitude Towards College</i>
BFI	<i>Big Five Inventory</i>
CBI-R	<i>Career Barrier Inventory</i>
CDMSE	<i>Career Decision Making Self- Efficacy Scale</i>
CDMSE-SF	<i>Career Decision Making Self Efficacy Scale Short Form</i>
CDS	<i>Career Decision Scale</i>
CPEE	<i>Career Planning and Exploration Self-Efficacy Scale</i>
CPHS	<i>Career-Related Planned Happenstance Scale</i>
CRPSS	<i>Career-Related Parent Support Scale</i>
CSEI	<i>College Self-Efficacy Instrument</i>
CWB	<i>Coping With Barriers Scale</i>
DBP	Dewan Bahasa Pustaka
DMCTE	<i>Debre Markos College of Teacher Education</i>
EPRD	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan
FAD	<i>Family Assessment Device</i>
GSE	<i>General self- efficacy</i>
IPPA-R	<i>Parent and Peer Attachment-R</i>
IPTA	Institut Pengajian Tinggi Awam
JSS	<i>Job Satisfaction Survey</i>

KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
LIB	<i>Language, Identity and Behavioral Acculturation Scale</i>
MANOVA	Multivariat Varians
MARA	Majlis Amanah Rakyat
MCGS	<i>Missouri Comprehensive Guidance Survey</i>
ME	Motivasi Ekstrinsik
MI	Motivasi Intrinsik
MRSM	Maktab Rendah Sains Mara
MSSES	<i>Middle-School Self Efficacy Scale</i>
NEO-FFI	<i>NEO Five Factor Inventory</i>
NEO-PI-R	<i>NEO Personality Inventory- Revised</i>
OES-S	<i>Occupational Engagement Scale for Students</i>

PMI	<i>Participation Motivation Inventory</i>
PNG	Purata Nilai Gred
POB	<i>Perceptions Of Barrier Scale</i>
RSES	<i>Rosenberg Self-Esteem Scale</i>
S	Setuju
SB	Sangat Bersetuju
SCCT	<i>Social Cognitive Career Theory</i>
SES	Sosioekonomi
SESS	<i>Self-Efficacy and Study Skill</i>
SKM	Sijil Kemahiran Malaysia
SLSQ	<i>Self-Regulated Learning Strategies Questionnaire</i>

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xviii

SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SPS	Ijazah Sarjana Muda Sains serta Pendidikan (Sains Sukan)
SPSS	<i>Statistical Package for Sciences Social</i>
SPSS	<i>Statistical Package for Science Social"</i>
SS	Sangat Setuju
STS	Sangat Tidak Setuju
STS	Sangat Tidak Setuju
SWPI	<i>Students Work Preference Inventory</i>
TS	Tidak Pasti
UITM	Universiti Teknologi Mara
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
UPSI	Universiti Pendidikan Sultan Idris
UTHM	Universiti Tun Hussein Onn Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
UTM	Universiti Teknologi Malaysia
WPI	<i>Work Preference Inventory</i>

05-4506832

pustaka.upsi.e

Perpustakaan Tuanku Bainun

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xix

SENARAI LAMPIRAN

- A Maklumat Diri
- B Soal Selidik Sokongan Ibu Bapa (*Career-Related Parent Support Scale*)
- C Soal Selidik Personaliti (*Big Five Inventory*)
- D Soal Selidik Motivasi (*Participation Motivation Inventory*)
- E Soal Selidik Efikasi Kendiri (*Career Decision- Making Self Efficacy Scale -Short Form*)
- F Surat Kelulusan Menjalankan Penyelidikan Di Sekolah-Sekolah

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENGENALAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

1.1 Pendahuluan

Bab pengenalan akan memberi tumpuan kepada tajuk kajian iaitu sokongan ibu bapa, personaliti, motivasi dan efikasi-kendiri membuat keputusan kerjaya dalam kalangan pelajar tingkatan empat. Bab ini juga membincangkan kajian yang meliputi latar belakang kajian, pernyataan masalah, soalan kajian, objektif kajian, definisi pemboleh ubah, kerangka teori, kepentingan kajian, hipotesis kajian dan rumusan.

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

1.2 Latar Belakang Kajian

Kerjaya merupakan sesuatu yang penting dan amat berkait rapat dengan perkembangan kehidupan seseorang itu. Perkembangan kerjaya seseorang individu bermula dari ia dilahirkan sehingga meninggal dunia. Masa persekolahan adalah sebahagian daripada bekembangan tersebut. Di samping itu, bidang kerjaya adalah satu siri kejadian kerja yang berkaitan, yang membimbing seseorang beransur maju dalam pekerjaan atau profession yang mana setiap pertukaran atau perubahan akan mendorong ke arah kemajuan.

Manakala menurut Zunker (2006) kerjaya merujuk kepada aktiviti dan kedudukan yang meliputi pekerjaan dan tugas serta mempunyai perhubungan

perlu diwujudkan di dalam kehidupan seseorang. Kerjaya juga boleh didefinisikan sebagai persepsi seseorang individu, satu sikap dan tingkah laku individu yang berkaitan dengan aktiviti kerja serta pengalaman dalam kehidupan individu.

Dalam kerjaya seseorang individu itu berhak memilih kerjaya yang diingini. Memilih kerjaya yang sesuai bukanlah sesuatu yang mudah, sehubungan dengan itu, sekolah merupakan tempat yang amat penting bagi seseorang pelajar untuk memilih kerjaya yang sesuai dengan dirinya. Kerjaya juga adalah kerja yang berterusan atau kesinambungan berkaitan dengan pengalaman dan sikap yang berlaku dalam kehidupan individu.

Proses memilih sesuatu kerjaya bukannya mudah, ianya perlu dipupuk sejak awal lagi agar dapat mencari kerjaya yang betul-betul sesuai dengan jiwa. Crites (1989) yang menyatakan, pemilihan kerjaya adalah satu keputusan yang paling penting dalam kehidupan apabila individu mula memikirkan untuk memasuki dunia pekerjaan. Syed Nasir (1998) mengatakan pemilihan kerjaya adalah satu proses yang akan ditempuhi bagi setiap pelajar dan ianya melibatkan satu jangka masa yang panjang sebelum membuat satu keputusan yang muktamad dan kekal sehingga ke akhir hayat.

Manakala Ginzberg (1972) berpendapat bahawa pemilihan kerjaya ialah proses membuat keputusan yang berlaku sejak remaja hingga seseorang individu berumur seawal dua puluh tahun, iaitu apabila individu mula sedar dan mengambil tahu tentang pekerjaan. Oleh itu, proses pemilihan kerjaya telah berlaku sejak dari kecil dengan menetapkan cita-cita mengikut bidang yang mereka minati.

Di samping itu, membuat pilihan kerjaya adalah berbeza dengan mencari pekerjaan bagi menampung hidup. Tolbert (1980) mendapati biasanya pelajar lepasan sekolah menengah memilih kerja dengan meniru individu yang disukai atau individu yang popular untuk memenuhi permintaan ibu bapa. Ini seolah-olah menunjukkan pertimbangan yang dibuat oleh individu mengenai kerjaya diambil mudah sahaja. Menurut Mizan (2001) sepatutnya pelajar di bangku sekolah lagi harus bersedia merancang peranan diri dalam dunia pekerjaan.

Namun begitu, apa yang terjadi sekarang menunjukkan ketidaksediaan pelajar terhadap pemilihan kerjaya. Di Malaysia, dianggarkan mempunyai 14.7 juta tenaga

kerja dengan lebih 400,000 orang termasuk dalam golongan mencari pekerjaan pada setiap masa atau menganggur setakat Jun 2015. Seramai 107,000 orang daripada jumlah penganggur itu pula terdiri daripada graduan lepasan diploma, ijazah dan ke atas. Dengan istilah lain, kadar pengangguran di Malaysia berada pada paras 3.2 peratus daripada jumlah tenaga buruh (Harian Metro, 7 Disember 2015). Ini menunjukkan para pelajar tidak membuat perancangan awal untuk memilih bidang kerjaya yang sesuai menyebabkan mereka tidak mendapat peluang pekerjaan.

Kadar pengangguran ini tinggi adalah disebabkan oleh pelajar tidak membuat keputusan kerjaya dengan tepat. Oleh itu dalam membuat keputusan kerjaya seseorang individu itu perlu mengetahui tentang maklumat kerjaya yang hendak mereka pilih. Menurut Rahim dan Rohana (2010) kekerapan menerima maklumat kerjaya mempunyai nilai hubungan yang signifikan dengan efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya.

Menurut Sidek Mohd Noah (2002), maklumat kerjaya adalah satu susunan maklumat yang teratur yang boleh membantu individu memahami diri, mempelajari dunia pekerjaan serta mendapat pengalaman yang dapat membantu individu memahami diri, mempelajari dunia pekerjaan serta mendapatkan pengalaman yang dapat membantu mereka membuat keputusan tentang kerjaya.

Membuat keputusan kerjaya perlu dilakukan diperingkat sekolah menengah lagi terutamanya pelajar tingkatan empat. Hal ini kerana tingkatan empat merupakan peringkat yang paling penting buat pelajar untuk menghadapi peperiksaan utama negara. Pemilihan jurusan yang bersesuaian akan menentukan kerjaya pelajar pada

masa hadapan. Bagi memantapkan pemilihan jurusan, pelajar tingkatan empat perlu membuat pengkhususan dalam bidang pengajian mereka selaras dengan minat dan cita-cita mereka. Pakej-pakej mata pelajaran yang dipilih oleh pelajar harus bersesuaian dengan bidang yang ada di universiti. Pelajar-pelajar harus tahu kombinasi mata pelajaran khususnya mata pelajaran sains untuk melanjutkan pelajaran di IPTA dan bidang yang kritikal di universiti agar peluang untuk memasuki universiti ini terbuka luas kepada mereka. Oleh itu, pelajar perlu membuat perancangan awal lagi bagi menentukan bidang yang mereka mahu.

Membuat perancangan awal dalam memilih kerjaya adalah satu tindakan yang yang baik. Hal ini kerana dapat membantu seseorang individu itu membuat keputusan kerjaya yang tepat. Membuat keputusan mengenai kerjaya seseorang adalah berkaitan

dengan pengaruh efikasi kendiri. Betz dan Hackett (2006) menyatakan seseorang individu itu kurang yakin tentang kebolehan mereka. Perasaan kekurangan menyebabkan pengelakan seseorang pelajar itu dalam subjek akademik disekolah atau mengelakan dalam pilihan kerjaya tertentu. Menurut Betz dan Serling (1996) efikasi kendiri yang rendah adalah berkaitan dengan komitmen dalam membuat keputusan kerjaya.

Bandura menerangkan efikasi kendiri ialah kepercayaan atau keupayaan seseorang itu dalam melaksankan tugas yang diberikan (Betz & Luzzo, 1996). Menurut Hacket dan Betz (1995) efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya ialah tugas-tugas yang berkaitan dengan kerjaya dan tingkah laku.

Manakala menurut Wolfe dan Betz (2004) efikasi kendiri membuat keputusan kerjaya adalah kepercayaan seseorang dalam menyelesaikan tugas untuk membuat keputusan kerjaya iaitu bersedia meneroka alam sekitar dan mempunyai keupayaan dalam penerokaan tingkah laku tersebut. Seseorang individu yang mempunyai efikasi kendiri yang tinggi dalam diri seseorang itu memudahkan seseorang itu membuat keputusan kerjaya. Brown dan Lent (1996) menegaskan bahawa individu yang kurang yakin dalam membuat perancangan dan pilihan kerjaya merupakan seseorang yang tidak matang dalam membuat keputusan kerjaya.

Efikasi-kendiri tidak hanya melibatkan kebolehan semata-mata, tetapi kepercayaan tentang kebolehan yang akan menghasilkan tindakan yang berkesan. Secara operasinya, jangkaan tentang efikasi-kendiri akan menentukan tahap kenyakinan diri untuk melaksanakan atau melengkapkan sesuatu tugas yang dikehendaki (Lent & Hackett 1987). Efikasi-kendiri mempengaruhi keyakinan pelajar dalam menguasai sesuatu subjek dan juga prestasi dalam peperiksaan (Chemers, Hu & Garcia 2001; Multon, Brown & Lent 1991). Kepercayaan efikasi-kendiri terbentuk melalui pengalaman yang dilalui oleh pelajar.

Bandura (1989) menyatakan kepercayaan diri merupakan fungsi utama dalam memotivasi seseorang. Pelajar yang telah mendapat kejayaan dalam akademik akan bertambah efikasi-kendiri akademik mereka. Seseorang yang tinggi efikasi-kendirinya dapat membuat sesuatu dengan penuh keazaman dalam jangka masa yang lama. Pelajar yang mempunyai pengalaman positif dalam pencapaian akademik akan mempunyai kecederungan untuk meneruskan pencapaian dalam akademik.

Di samping itu, efikasi-kendiri mempengaruhi pencapaian pelajar. Efikasi-kendiri ialah teori untuk meramal kerjaya atau pemilihan kursus major dan pencapaian (Lent, Brown & Hackett, 1994). Efikasi-kendiri akademik ialah keyakinan tentang keupayaan untuk membuat seusatu tugas penting kepada kerjayaan akademik dalam bidang seperti sains, teknologi dan kejuruteraan (Lent, Brown & Larkin 1986; Chemers, Hu & Garcia 2001; & Cutrona, Cole & Colangelo, 1994) pula menggunakan efikasi-kendiri akademik sebagai kriteria kepada pencapaian akademik.

Goldenstein (1991) dalam Sazali et al. (2002) menyatakan kepercayaan seseorang itu terhadap kemampuan bagi melaksanakan sesuatu tugas, merupakan suatu bidang yang penting untuk diterokai pada masa akan datang. Efikasi-kendiri didefinisikan sebagai tindakan yang perlu untuk mencapai prestasi yang ditetapkan. Ia

tiada kena mengena dengan kemahiran seseorang itu, tetapi ia berkenaan dengan pertimbangan seseorang itu mengenai apa-apa yang boleh dilakukannya dengan kemahiran dan pengetahuan yang dimilikinya (Bandura, 1977 dalam Maldonado, 2008) ia juga bermaksud kepercayaan atau keyakinan seseorang itu dalam melaksanakan tingkah lakunya untuk mencapai sesuatu maksud dengan berjaya.

Bandura (1986) menyatakan efikasi-kendiri mempengaruhi prestasi dengan meningkatkan usaha dan kecekalan. Sehubungan itu, individu yang mempunyai efikasi-kendiri yang tinggi akan memberikan hasil atau pencapaian yang baik dalam pekerjaan yang dilakukan. Mengikut Bandura (1997) efikasi-kendiri ialah kepercayaan seseorang terhadap kebolehannya untuk mengatur dan melaksanakan tindakan yang dikehendaki untuk menghasilkan sesuatu kejayaan. Kepercayaan manusia terhadap efikasi mempunyai kesan yang berbeza-beza. Kepercayaan terhadap

efikasi mempengaruhi tindakan yang ingin dilakukan, berapa usaha dalam melakukan sesuatu dan ketahanan terhadap kesusahan dan cabaran jika menghadapi sesuatu halangan atau kegagalan.

Selain itu, sokongan ibu bapa memainkan peranan yang penting dalam membantu seseorang pelajar itu membuat keputusan kerjaya. Emilia Peciulyte, Laura Ustinaviciute dan Natalija Norvile (2014) mengatakan sokongan ibu bapa mempunyai hubungan yang positif dengan efikasi-kendiri membuat keputusan kerjaya. Keadaan ini kerana sokongan ibu bapa memainkan peranan dalam mencorak kerjaya pelajar di peringkat awal. Bagaimanapun, terdapat beberapa kajian yang meneroka peranan keluarga melalui bermain mempengaruhi aspirasi kerjaya dan menyediakan aktiviti-aktiviti perancangan yang berkaitan dengan kerjaya.

Cara bagaimana ibu bapa berinteraksi dengan anak-anak mereka bergantung kepada pegangan dan kepercayaan mereka tentang pengurusan dan pendidikan anak-anak. Keluarga yang sentiasa menghadapi keadaan prejjudis dan tidak mempunyai sumber yang banyak akan mendidik anak mereka menjadi lebih cekal dan gigih sejak kecil berbanding dengan keluarga yang tidak menghadapi keadaan demikian. Apabila anak-anak dididik dengan cara yang pelbagai dan berbeza, tentulah mereka akan memberi respon yang pelbagai dan berbeza-beza pula kepada sesuatu perkara dalam konteks persekolahan atau persekitaran yang lain (Trawick, 1997). Pei Wen Winnie Ma dan Christine J. Yeh (2010) menyatakan sokongan ibu mempengaruhi seseorang pelajar dalam melakukan perancangan untuk memasuki kolej selepas tamat sekolah menengah.

